

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

Drieëndertigste zondag door het jaar

Maleachi 3, 19-20a • Psalm 98 • Tweede Brief aan de Tessalonicenzen 3, 7-12 • Lucas 21, 5-19

Van U is de toekomst

De eerste lezing is genomen uit Maleachi, de laatste van de twaalf 'kleine profeten'. Dit Bijbelboekje bevat profetieën uit de tijd onmiddellijk na de Babylonische ballingschap. De tempel was nog maar pas heropgebouwd en zowel op sociaal als op liturgisch gebied heerste er nog wanorde. Vele vrome joden vroegen zich af wanneer nu eindelijk orde op zaken zou worden gesteld. Scherp stelde zich het probleem van de 'rechtvaardige vergelding': hoe komt het dat goede mensen moeten lijden en dat boosdoeners ongehinderd hun gang kunnen gaan? De profeet antwoordt dat God zelf zal zorgen voor een ommekeer. Op de „dag van Jahweh” zal gerechtigheid geschieden. In de lezing krijgen we een beschrijving van die 'dag van Jahweh'. De bozen zullen als een stoppelveld in brand worden gestoken. Zij die ontzag hebben voor God zullen gerechtigheid en genezing ondervinden.

Maleachi is niet de eerste die over de 'dag van Jahweh' spreekt. Ook vroegere profeten deden dat al. Aanvankelijk koesterden de Israëlieten de illusie dat de 'dag van Jahweh' voor hen alleen maar gunstig kon zijn: vernietiging van de vijanden en heil voor Israël. De profeet Amos rekende al af met die opvatting. Je wordt niet automatisch gered, omdat je toevallig tot het 'uitverkoren volk' behoort. „Wee hen, die uitzien naar de dag van Jahweh! Wat zal die dag voor u zijn? Een dag van duisternis en niet van licht!” (Amos 5, 18). Zo kreeg de 'dag van Jahweh' de betekenis van een oordeelsdag, die zich evenzeer tegen Israël kan keren.

De gedachte van zo'n afschrikwekkende 'oordeelsdag' op het einde der tijden was ook in Jezus' tijd erg levendig. Volgens de evangelisten Matteüs, Marcus en Lucas heeft Jezus daarover gesproken. In die drie evangelies lezen we, vlak vóór het lijdensverhaal, een toespraak van Jezus over het 'einde der tijden'. Op de laatste gewone zondag van het liturgische jaar én op de eerste zondag van de advent wordt uit die toespraak gelezen. Zo mondt elk liturgisch jaar uit in de advent van het volgende: de verwachting van de wederkomst des Heren op het einde der tijden gaat over in de verwachting van zijn komst hier en nu in ons bestaan, die we gedenken met Kerstmis.

Vandaag lezen we uit de versie van Lucas, en deze evangelist legt in verband met het einde der tijden eigen accenten. Het einde staat niet voor de deur, zoals de eerste christenen meenden. De wederkomst van Christus blijft uit. Het kan nog lang duren. We moeten ons niet verliezen in speculaties over het wanneer en hoe van die komst. Laat je niet beïnvloeden door mensen die beweren dat „het ogenblik nabij is”, zegt Jezus. Laat je niet door elke oorlog of natuurramp uit het veld slaan. Het einde volgt nog niet terstond.

Er zullen wel moeilijke tijden komen. Jullie zullen vervolgd worden en gevangen genomen, sommigen zullen ter dood worden gebracht. Dat maakt deel uit van het christen zijn. Het komt er dan op aan getuigenis te geven en standvastig te zijn. Wees niet bang, „geen haar van uw hoofd zal verloren gaan”. Lucas relativeert dus de vrees voor het 'einde der tijden' en vestigt de aandacht op wat hier en nu te doen staat. Elders bij Lucas zegt Jezus: „De komst van het rijk Gods kunt ge niet waarnemen. Men kan niet zeggen: 'Kijk, hier is het, of daar is het.' Want het rijk Gods is midden onder u” (Lucas 17, 20). Het rijk Gods is altijd komend, het is een groeiende werkelijkheid. Alle schriftteksten van deze zondag spreken over de komst van de Heer. De dag gaat komen, zegt Maleachi. De Heer komt nabij, zingt de psalmist. Er zal een tijd komen, zegt Jezus. En Paulus waarschuwt degenen die, in afwachting van de wederkomst van de Heer, werkeloos rondhangen en zich met alles bemoeien. Wanneer zal die 'komst van de Heer' dan plaatsvinden? Wij kunnen „de komst van de dag van God verhaasten”, lezen we in de tweede brief van Petrus (3, 12). Niet door de aarde sneller te doen draaien, maar door het rijk van God intenser te beleven. De vraag is niet: wannéér precies komt die dag? Maar: hoe intens – hoe sterk getuigend, hoe standvastig, zegt het evangelie – zijn wij begaan met het komende godsrijk hier en nu? En dan mogen wij de toekomst vol vertrouwen in Gods hand leggen. Van Hem is de toekomst, kome wat komt.

PAUL KEVERS

DRIEENDERTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR
18 november 2007

Eerste lezing *Maleachi 3, 19-20a*

Zie: de dag gaat komen, de dag die als een oven brandt. Al de hoogmoedigen, al wie boosheid bedrijft, zij allen worden stoppels, in brand gezet door de dag die gaat komen – zo spreekt de Heer van de hemelmachten – zodat hij van hen geen wordt, geen halm meer overlaat. Maar voor u, die mijn Naam vreest, gaat de zon van de gerechtigheid op, en met haar vleugels brengt zij genezing. Zo spreekt de Heer van de hemelmachten.

Tweede lezing *Tweede Brief aan de Tessalonicenzen 3, 7-12*

Broeders en zusters,

Hoe gij ons moet navolgen is u bekend; wij hebben bij u geen werk geschuwd en niemands brood gegeten zonder te betalen. Dag en nacht hebben wij gearbeid met veel inspanning en moeite, om niemand van u tot last te zijn. Niet dat wij er geen recht toe hebben, maar wij wilden een voorbeeld geven ter navolging.

Ook toen wij bij u waren, hielden wij u telkens deze regel voor: als iemand niet wil werken, zal hij ook niet eten. Wij hebben namelijk gehoord dat sommigen bij u werkloos rondhangen en alle moeite schuwen, maar wel zich met alles bemoeien. In de naam van de Heer Jezus Christus gebieden en vermanen wij zulke mensen dat zij regelmatig moeten werken en hun eigen kost verdienen.

Evangelie *Lucas 21, 5-19*

In die tijd merkten sommigen op hoe de tempel daar prijkte met zijn fraaie stenen en wijgeschenken. Toen zei Jezus: „Wat ge daar ziet: er zal een tijd komen dat er geen steen op de andere gelaten zal worden: alles zal verwoest worden.”

Ze vroegen Hem nu: „Meester, wanneer zal dat dan gebeuren?”

Maar Hij zei: „Weest op uw hoede dat gij niet in dwaling gebracht wordt. Want velen zullen optreden in mijn Naam en zij zullen zeggen: ‘Ik ben het’, en: ‘Het ogenblik is nabij’. Loopt niet achter hen aan. En wanneer gij hoort van oorlogen en onlusten, laat u dan niet uit het veld slaan. Dat alles moet wel eerst gebeuren, maar het einde volgt niet terstond.”

Toen sprak Hij tot hen: „Er zal strijd zijn van volk tegen volk en van koninkrijk tegen koninkrijk; er zullen hevige aardbevingen zijn, en hongersnood en pest, nu hier, dan daar; schrikwekkende dingen en aan de hemel geweldige tekenen. Maar nog vóór dit alles geschiedt, zullen zij u vastgrijpen en vervolgen; zij zullen u overleveren aan de synagogen en gevangen zetten, u voor koningen en stadhouders voeren omwille van mijn Naam. Het zal voor u uitlopen op het geven van getuigenis. Welnu, prent het u in dat gij dan uw verdediging niet moet voorbereiden. Want Ik zal u een taal en een wijsheid geven die geen van uw tegenstanders zal kunnen weerstaan of weerspreken. Ge zult zelfs door ouders en broers, door bloedverwanten en vrienden overgeleverd worden en sommigen van u zullen ze ter dood doen brengen. Ge zult een voorwerp van haat zijn voor allen omwille van mijn Naam: geen haar van uw hoofd zal verloren gaan. Door standvastig te zijn zult ge uw leven winnen.”